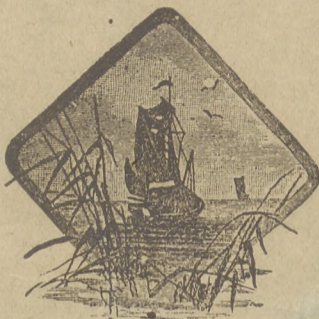

II 634577

PÓŁWYSEP HEL

PUCK ————— 1921 ————— POMORZE
NAKLADEM „KSIĘGARNI POLSKIEJ“ M. WINNICKIEGO
CZCIONKAMI „DRUKARNI POLSKIEJ T. A.“ W POZNANIU

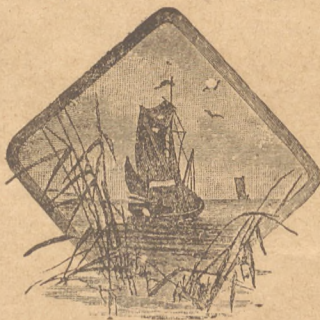
33

67
68

69

PÓŁWYSEP HEL

PUCK ————— 1921 ————— POMORZE
NAKŁADEM „KSIĘGARNI POLSKIEJ“ M. WINNICKIEGO
CZCIONKAMI „DRUKARNI POLSKIEJ T. A.“ W POZNANIU

559

Dar J. Glassa

II. 634.577

INŻ. KAPT. MULLEROWI

POŚWIĘCA

AUTOR

PÓLWYSEP HEL W ZIMIE.

I. Półwysep Hel.

Wśród tylu pereł w piastowskiej koronie,
gdzie osadzone ręką mistrza świata,
każda z nich dla się innym ogniem płonie,
każdą z nich inny sławy nimb oplata,
jest jedna skromna obca ogółowi
teraz odkryta z pośród tego blasku
nieznana dotąd wcale narodowi,
niezwracająca na się prasy wrzasku!
Co to za perła? każdy się zapyta?
Co to za brylant w piastowej koronie? —
Wydma piaszczysta! rzadkim lasem kryta,
która częściowo w morskich falach tonie!...
Jeszcze przed rokiem w obcym była rękę;
wrogim językiem brzmiały oba brzegi,
dziś za to polski, śmiało i bez lęku
toruje sobie na niej nowe ściegi! —
Z morza dźwignięta, z piasku zbudowana
z szeregu różnych pasem wydm się składa,
gdy z jednej strony stroma brzegu ściana,
jakby w kaskadach, aż ku morzu spada
prześliczną plażę tworzy u podnóża.
W całej długości u swojej podstawy,
lekką się z morza łagodnie wynurza.
Dziś tylko falom służy do zabawy!...
lecz, gdy się gwarem kąpiących zaroi
rozodrąga życiem, radością, weselem,
gdy ją ocenia i obcy i swoi
stanie się wtedy ich wyjazdów celem! —
Tu wraz z falami, co dzisiaj samotnie
o brzeg piaszczysty biją bez ustanku
płasać i igrać będą się ochotnie
przez cały dzionek od wczesnego ranku!...

Na drugim brzegu rozsiadły się wioski.
 W nich przemieszkuje dzielny lud rybacki!
 Na tem pustkowiu żyje on bez troski!
 Głośny z brawury, każdy z nich chłop chwacki
 w walce z przyrodą zahartował ducha,
 więc w boju z wrogiem nie wyrzekł się wiary!
 miłą też gwarą dla polskiego ucha
 przemówi Kaszub, młody on czy stary!...
 A zaś Kaszubki wesołe i hoże,
 jak niby nasze krakowskie dziewoje
 czy to w zabawie, czyli też w oborze...
 tylko je przebrać w nasze piękne stroje!...

II. Bałtyk i zatoka Pucka.

Tu z jednej strony w wiecznym ruchu fale
 groźne, spienione, pędzą z dzikim rykiem;
 przez skalne rafy wałą się wytrwale
 do szturmu idąc w zapomnieniu dzikim
 biją o brzegi, by znieść te przeszkody,
 aż wyczerpane swym bezsilnym gniewem
 znów się w spokojne układają wody
 i z lekkim szmerem, niby hymnu śpiewem,
 na piasku kładą swe grzywiaste głowy,
 jakby całować chciały ziemi stopy...
 Chcą się zatrzymać, lecz rozkaz surowy
 każe im wracać w huczące ukropy,
 gdyż inne, jakby ze snu obudzone
 toczą się groźne, przepotęźnie władne!
 na skalnym progu w blok ścienny spiętrzone
 wałą się wyczerpane, wysiłkiem bezwładne;
 i jak tamte spokojne, szemrzące miłośnie
 na białym morskim piasku składają swe dary
 i cicho, jako przyszły, odchodzą bezgłośnie
 w huczące, spienione wód morskich obszary... —

Gdy brzeg ten drga życiem fali rozburzonej,
 drugi śpi lodem śmierci w bezruchu spętany...
 i na swej tafli szklanej lodem wyskrzonej
 odbija promień słońca w skrach spotęgowany!
 Gdzie tylko spojrzeć, kędy rzucić okiem
 na prawo, lewo, w górze, czy na dole,
 na lodzie, czy też pod niebem wysokim
 pustka bez życia! — jedno śmierci pole!...

lecz obraz ten się zmieni, gdy skierujem kroki
 hen ku krańcom półwyspu bliżej morza głębi!
 Tam już nie ma lodowej spoistej powłoki,
 tam już zimy potęga morskich wód nie gnębi!...
 Pod uderzeniem fali pryska śmierci władza!
 i pęka kra w tysiączne cząsteczki rozbita
 w biegu się zaraz jedna na drugiej osadza.
 Powstaje piękna wyspa cała lodem kryta
 kilka metrów wysoka, często pływająca.
 Mnóstwo takich wysepek na morzu się tworzy.
 Czasem jedna o drugą w swym pędzie potraça,
 czasem się w biegu jedna na drugą położy,
 lub przewrócą się grążąc w podmorskiej topieli,
 gdzie obie we falach znajdują marny koniec swój,
 lecz jeszcze się to w blasku skrzy ogniem i mieni
 staczącąc ze słońca władzą ostatni swój bój! —
 I fale spokojniejsze, jak na tamtym brzegu
 w łagodniejsze teraz fałdy rzeźbią wodną toń
 i jakoby żołnierze, w karnym swym szeregu
 wyćwiczonym marszem w rytmie przebiegają bion...

Z półwyspu ku północy, hen na wielkie morze
 wzrok ostro na horyzont leci niewstrzymany
 i hołdy swe poddańcze śle dusza w pokorze
 wielbiąc Stwórcę swego i Pana nad Pany.
 Oprócz fal morskich i wodnej przestrzeni
 nic ponadto nie widać aż po krańce nieba,
 lecz, jak w kalejdoskopie obraz się odmieni,
 ale hen na brzeg drugi przenieść się potrzeba
 i w dal w stronę południa rzucić wzrok przed siebie,
 aż tam gdzie się słabo drugi brzeg wylania,
 gdzie się kończy zatoki lodem ścięte morze,
 gdzie wzgórze wioski Gdyni widok w dal zastania...
 Na prawo zaś czernieje we mgle Puck miasteczko
 widne całe, wyniosłe ponad lodu pole.
 (jedyne dziś dla Polski morskie okieneczko!)
 Tam komin niby dzidą strop niebieski kole
 i oko się raduje tym obrazem szczerze
 widząc domów znajomych różnobarwną wstęgę
 i ponad tem wyniosłe dwie kościelne wieże,
 a nad tem szarą dymu snującą się pręgę.

Na prawo, jeszcze dalej, hen ku zachodowi
 widać wzgórze Swarzewskie i stoki wąwozu,
 nad nim kościół wyniosły, podobny tumowi
 i dym z pędzącego, gdzieś w dal parowozu...
 a wszystko to ujęte w półkoliste ramki
 równych nadmorskich brzegów i okryte dachem
 najczystszeo lazuru bez chmury i plamki
 spodem lodu taflą, pod nogami — piachem! —
 Na drugim zaś brzegu szukające oko
 spostrzeże nad wodą, że się coś czernieje;
 To raz się podniesie, to schowa głęboko,
 aż wreszcie rozróżni masztów sztywnych reje!
 Lecz powoli się więcej z pod wody wyłania;
 widać wyraźny zarys statku parowego
 aż wreszcie się w całej pełni przed nami odsłania
 czyniąc wrażenie czegoś majestatycznego!
 Płynię, rozbijając wód morskich odmęty,
 przeskakuje lekko, ślizga się po grzbiecie
 wzburzonej fali, czyniąc nagłe szybkie skręty,
 jak zgrabna tanecznicza w pięknym menuecie!...
 Już jest blisko! słyhać szum wzburzonej fali! —
 Świszczący ostry oddech kolosa morskiego...
 Za nim dymu pióropusz ciągnie się z oddali
 i szeroka wód piana idąca z pod niego!
 Już przeszedł mimo... Znowu z oczu szybko znika. —
 Ginie spód, potem pokład, wreszcie nika w dali
 kominy, maszty... niebo znów się z wodą styka
 i nic więcej nie widać, oprócz sinea fali!...
 Gdy tutaj się nie widzi zimy panowania,
 gdy cały przestwór wiosną niby to oddycha;
 zatokę pucką lodu powłoka osłania
 pod którą śpi głębia morska bezwładna i cicha...
 Lecz na jej powierzchni jakiś ruch się tworzy...
 Czarne chybkie postacie taflę przerzynają!
 to się nagle na lodzie ktoś jakby położy,
 to jakby bez celu wokoło biegają...
 Coś podnoszą do góry, jakby rąbiąc lody,
 a w rękach mają cienkie jakieś długie tyki
 i te grażąc w morzu, jakby kłuli wody
 wydają przytem głośnie, radosne okrzyki,
 gdy do góry wyciągną z sinea głębi morza,
 drgającego na haku smacznego węgorza...
 Oprócz tego duch ludzki za życiem stęskniony
 spostrzeże coś na lodzie niby statek długi

z żaglami rozpiętymi po tafli pędzony....
 To rybacy zaprzęgli wiatr na swe usługi
 i do sanek, by się one szybciej poruszały
 założyli żagle, więc z wiatrem w zawody
 pędzi sobie swobodnie taki statek mały
 z szybkością strzały przebiegając lody. —
 Innem całkiem życiem drga cała zatoka,
 gdzie spojrzeć wszędzie pełno rybaków się kręci,
 a słońce łagodne śląc ciepło z wysoka
 do pracy im dodaje energii i chęci!
 Złudzeniem mająć oczy rozpuszczone żagle,
 zda się, że to łódki migają po wodzie,
 że morze wolne całkiem — spokojne! — Wtem nagle
 promień słońca się odbił na jaskrawym lodzie...
 i ze złudzeń przywoła do rzeczywistości,
 że tu jeszcze nie nadszedł poryw świeżej wiosny,
 że tu jeszcze zima w całej pełni gości
 tłumiąc wszelki poryw ożywczy, radosny!...

III. Las.

Poważne, zadumane stoją graby, buki,
 wysokie sosny, świerki, razem pomieszane
 i nad słuchując strzegą każdej piasku włóki.
 Z nią na życie całe korzeniami związane
 opierają się niszczącej burzy i fal sile
 i dla ich żądź zniszczenia stanowią zawady,
 a choć po każdej burzy padnie trupów tyle
 to i te chronią wyspę od morskiej zagłady!...
 A gdy je szron pobieli i osypie puchem,
 gdy w nowej milej oku okażą się szacie,
 gdy zadrgają pod lekkim wietrzyka podmuchem
 i milion iskier ognia, błysnie w majestacie,
 śni się być chyba w bajce, w pałacu zaklętym!...
 i szuka cudnej wróżki, co żyje w tym czarze,
 w tym przebajecznym świetle, blaskiem przesiąk-
 [niętym
 i szuka jej poddanych, co skryci w pieczarze
 dla cnotliwych pocziwców skarby swe gotują!...
 A dusza w tym widoku granice zatracza
 między jawą uludą, a rzeczywistością...
 dopiero osypanych iskier śnieżnych raca
 przepoi ludzkie serce bezbrzeżną żałością,

że sen się cudny skończył, prześnił bezpowrotnie; —
 że były to dla duszy wysnione momenta,
 które się odbiły, jak we śnie stokrotnie,
 a które się na jawie i w życiu pamięta!...

IV. Wieczór, zmrok i noc.

Zapada wieczór, gaśnie złota tarcza słońca...
 znika powoli, śląc ostatnie swoje tchnienie!...
 Na ziemię czarną pada cień z końca do końca,
 a słońce swe ostatnie wysyła spojrzenie
 i gęstą głębię lasu na wylot przeszywał
 W cudne barwy maluje dumne stare drzewa.
 I gdy pień ich już blizki cień nocy okrywa,
 szczyty ich złota czerwień purpury zalewa.
 Są więc dumne z tej glorii świetlistej korony
 i szemrzą swą modlitwę do Pana istnienia:
 „za to żeś nas tu stworzył, Bądź nam uwielbiony
 Chwała ci Boże! pokłon od wszęgo stworzenia!”
 Już się skryło słońeczko za Puckiem, za wzgórze,
 ale czerwienią ognia i blaskiem purpury
 płonie lodowa płyta, aż do gór podnóża
 i jak złotem oblane płyną górą chmury!...
 Na lodzie dziwne jakieś dzieją się misterja;
 to widać niby jezior bezbrzeżne stawiska,
 to niby zamku murów rozciąga się serja;
 tam dalej jakby znowu wulkan ognia tryska!
 ówdzie łąki na niebie, na nich jakieś stada,
 gdzieindziej widać w chmurach wód morskich odmęty.
 Znowu niby tęczowych kolorów kaskada!
 Tam niby szybujące po wodzie okręty...
 Oko się gubi, dusza nie rozróżnia wcale
 czy to co widzi jawą, czyli jest złudzeniem?
 i modli się do Stwórcy w świętym swym zapale
 upajając się czarem, żyjąc omamieniem. —
 Rzeźbi jakieś obrazy, tworzy je z niczego
 buduje zamki, łądy i uprawne pola,
 a cała przepojona bezmiarem miłości
 woła w świętym zachwycie: „Stań się Twoja woła!”
 Zostały tak długo w boskiem upojeniu,
 pojąc się czarem cudów, lecz kir blizkiej nocy
 ukrywa te miraże w szarym płaszczu cieniu
 i poddaje świat cały jej wszechwładnej mocy!...

Na niebie się zapalają światła miryjady,
 a na ziemi w oddali tam, gdzie Puck nasz leży
 błyszczą wątle i nikłe ogników gromady.
 A hen z prawej od brzegu, z wielkiej morskiej wieży
 światła piorun zabłyśnie na moment i zgaśnie,
 szeroką luną ognia oblewając brzegi
 i znowu jedna chwila w ciemności przeminie
 i w chwilę potem znowu błysną krwawe ściegi!
 Zresztą cisza wokoło! Czasem łabędź krzyknie,
 lub kaczka się odezwie, albo gęś zagęga,
 lecz to wszystko bez echa w czarnej nocy niknie
 i skryje w swoim cieniu wszechmocna potęga!
 Cisza w koło... jak do snu kołysze szum lasu.
 I szmer cichej fali do głębi rozmarza!
 Traci się świadomość i rachubę czasu
 biorąc udział w modlitwie u tego ołtarza!...

Majestatyczny księżyc, jak nowo poczęty
 bez żadnej zapowiedzi wychodzi z pod wody
 i jak zawsze wesoły, zawsze uśmiechnięty
 i jak zawsze ciekawski, zawsze wiecznie młody
 łagodnym swoim blaskiem cinną toń zalewa
 posrebrzając pagórki i brzegi piaszczyste!
 Rozbłysły w nowym świetle zadumane drzewa
 stanęły całe w blasku łagodnym srebrzyste!...
 Seledynem przepoił wód morskich odmęty
 oświetlając je dodał, jakby żywej mocy,
 rozjaśnił firmament nad nimi rozpięty
 i wygnał precz ciemności panującej nocy!...
 W jego blasku spostrzeże w dali wzrok śledzący
 cień jakowejś barki lub rybackiej łodzi,
 która, jako ów statek samotnie błądzący
 i sławny okręt śmierci cicho w dal uchodzi!...
 Tylko żagle czernieją, żałoby welony
 widoczne jeszcze słabo z pobliskiej oddali
 i statek — duch, bez życia, jakby opuszczony
 poszedł błądzić samotny po szerokiej fali. —

V. Poranek.

Jeszcze noc nie zwinęła swej czarnej zasłony!
 Jeszcze drgają na niebie, w górze, hen wysoko
 i w wodzie pod nogami gwiazd srebrnych miliony,
 ale tam gdzie zaledwie sięgnie ludzkie oko,

gdzie się wodna płaszczyna z kręgiem firmamentu
 łączy, tam się różowi, okrywa purpurą
 i z pod morskiego wytryska odmetu
 pęk słonecznych promieni otoczonych chmurą
 i kładą się na wodę, biegną tuż pod stopy
 za nimi się wytacza w swej potędze słońce
 i śle swe powitanie krajom Europy...
 Ale naprzód przed sobą śle promienne gońce! —
 Samo zaś uśmiechnięte, jak panna z kąpeli
 jeszcze jakby swe rzęsy obmyć chciało w wodzie...
 wreszcie w pełni wychodzi z podmorskiej topieli
 i dumnie kroczy naprzód w zwyciężkim pochodzie!...
 W promieniach jego światła życie się rozwija...
 Tu widać grupę kaczek kąpiących się blisko.
 Tam znowu sznur łabędzi nad wodą się wzbija
 z krzykiem i szumem lecąc na wód żerowisko!
 Nad falą widać długie mew żarłocznych sznury
 to się wzbijają, to znikają w wodzi...
 tu stado dzikich gęsi ciągnie hen pod chmury
 i foremnym swym klinem sklep niebieski bodzie! —
 Na wodzie pływającej całej rozpalonej żarem
 szereg rybackich łódek, jak wstęga się mieni
 napełniając krajobraz przebajecznym czałem,
 rozbłyskując żaglami w potopie czerwieni! —

VI. Burza.

Burza idzie po morzu — leci głos trwożliwy!
 Burza idzie po morzu — cicho szemrzą drzewa!
 i wierzchołkami starców idzie szept żarliwy
 o przebłaganie Boga, bo się morze gniewa! —
 Drżą w swoich posadach niewzruszone sosny...
 zatrzęsły się graby i płaczące brzozy...
 trzewiem ich przebiega dreszcz śmierci żaloszny
 przed wichrem, posłem burzy, zniszczenia i grozy!
 Tak czekają tej mocy, która im śmierć niesie;
 a ona idzie zwolna, od zachodu kroczy! —
 Już jej poseł wichura hula w gęstym lesie
 i piaskiem i kurzawą ku wierzchołkom skoczy! —
 Zgina potężne trzony i koron ich szczyty!
 jakby kazał wybijać przed burzą pokłony!
 a ona idzie zwolna, gasząca błękity
 i skrywa wszystkie blaski w czarne swe zasłony!

Hen od krawędzi nieba, gdzie są sine dale
 idzie potężna groźba i śmierci strach blady...
 Siekane biczem wichru wałą straszne fale
 tworząc przepaście bez dna, fontanny... kaskady...
 Gdzie spojrzeć, całe morze w garby sfalowane!
 Pędzą z rozwiązaną grzywą i jakby dymiące,
 wzburzone fale, wściekłe, złe i rozhulane
 wszystkiemu co spotkają zagładę niosące!
 Tu kilka metrów w górę sięgające ściany,
 pod niemi czarna przepaść toni rozburzonej...
 Tam znowu, jak niszczące olbrzymie tarany
 z potężnej, niszczycielskiej kuszy wypuszczonej!...
 Jak czasem koń podskoczy uderzon ostrogą,
 tak skoczy nagle w górę przez wicher podbity
 rozwścieczony i jakby oślepiiony trwoga
 spieniony bałwan bijąc o niebios błękitny...
 Wszystko się skotłowało ni niebios ni wody,
 wszystko jakiś paroksyzm ogarnął zniszczenia,
 więc oszalałe z gniewu szukają przeszkody
 jakichś przedmiotów martwych, albo też stworzenia!
 Huk wzburzonych bałwanów, krew w tętnicy ścina,
 a potęga idąca od czarciego tańca
 do ostateczności nerwy nam napina,
 gdy stoimy na cyplu niepewnego szańca!...
 Potężna walka przemożnych żywiołów
 duszę ani obawą ani przejmie strachem.
 Spokojnie patrzy w głąb tych oszalałych dołów,
 gdzie dla nich piany bałwan przez chwilę jest
 [dachem.

I w tym zaciekłym boju, w tej walce zniszczenia,
 jakoby się odrodziła i jakby odżyła,
 drgnęła struną nie grozy, ale uwielbienia
 i w głąb ducha spłynęła nieśmiertelna siła!...
 Pojąc się dźwiękiem ryku, mocy tej stęsniona
 miesza swe słabe głosy z głosami natury
 i niby z pętów ciała całkiem uwolniona
 łącząc się wraz z żywiołem wzbija się pod chmury!

Wątła łupina... piłka na fale rzucona...
 Olbrzym morski, parowiec czterokominowy!
 Zdaje się, że załoga jego jest zgubiona,
 że morze mu szykuje grobowiec gotowy...

To się, jakby nań wali cała wody góra
 z pokładu wszystko splucze co na nim spoczywa...
 To jakby znowu piany rozpylonej chmura
 z przed oczu przerażonych nazawsze go skrywa! —
 Znow jakby na potężnym wyjedzie rumaku
 wybiegnie, aż pod błękit na wzburzonej pianie! —
 To dziobem lecąc zginie w fal wściekłych orszaku
 prostopadłe spadając po ruchomej ścianie!
 I zda się, że utonął!... w wrzącej tej głębinie!...
 Nie! — jeszcze się boryka skryty w pianie cały
 chwila, jak wieczność długa nareszcie przeminie...
 Zwyciężył śmierć! wypłynął dumny, okazały! —

Dzień gaśnie!... Burza wyje! — ryczy czarne morze...
 W nieprzebitej ciemności szaleją orkany...
 Wichura spustoszenie czyni w dumnym borze. —
 Noc czarnym swoim płaszczem — skrywa świat
 [znępany!...

VII. Kolej i jej znaczenie.

Środkiem półwyspu wąż się stali wije,
 zakreśla częste łuki, albo przed się bieży.
 Przecina łąki, bagna, lub się w lesie kryje!
 Często w piaskową górę, jako klin uderzy
 i na wylot przebije. Obok biegną słupy
 telefonicznej linii łączącej się z światem. —
 Często zbiegną się druty na dachu chałupy
 łącząc się z umieszczonym wewnątrz aparatem!

Pędzi potwór stalowy, budząc leśne echa,
 syczy, sapie i bucha, dymem, ogniem, skrami;
 i tam gdzie się przyroda do życia uśmiecha
 znaczy swoją drogę drzew ściętych trupami.
 Ponad samym brzegiem morskiej toni pędzi
 przerzyna znow moczary i łąki bagniste!
 Płoszy sznur zdziwionych strwożonych łabędzi,
 który rozwijając swe lotki srebrzyste
 uchodzi wdał na morze, gdzie jak śnieg opada,
 tam znowu bez obawy igra wraz z falami.
 To się jakby pod wodę zapadnie gromada,
 to błysnie ponad tonią giętymi szyjami...

Parowóz pędzi dalej, aż tam gdzie robota
 wre w całej swej pełni. Kręcą się żołnierze,
 Wszędzie tryska wesołość, radość i ochota;
 huczą żelazne młoty, bijąc mocno, szczerze.
 Tu przytwierdzają szyny do progów hakami;
 ówdzie znów kluczem spaja ich węzowe skręty!
 Tam podbijają piasek twardy pod stopami.
 Inny znowu czem innym na razie zajęty
 roznosi i rozkłada gwoździe i podkładki.
 Z wozów zrzucają z hukiem o ziem ciężkie progi,
 furmanki je rozwożą na czoło układki,
 same sobie torując w piasku nowe drogi.
 Tu przesuwają wózek torem kolejowym;
 za chwilę nań żelazne szyny naładują
 i z pośpiechem i ładem naprawdę wzorowym
 znów drogę wśród robiących z powrotem torują!
 A tam już inna partja szyny te rozkłada,
 a dzieje się to często z krzykiem i wołaniem.
 Często szyna za ostro porzucona spada,
 lecz wypadek się kończy na szczęście łajaniem...
 Jeszcze parę uderzeń, spojeń i już rusza
 długi wąż wozów z tyłu popychanych,
 na końcu ich widnieje wstęga pióropusza!
 Już stanęły... słyhać dźwięki szyn zrzucanych
 upadek z góry progów, wesołe okrzyki,
 nawoływania ludzi, parowozu swisty,
 wesoło parszające przy wozach koniki
 składają się na obraz życia rzeczywisty...
 A dzieje się to wszystko przy wietrze i mrozie
 wichurze, czy śnieżycy, pogodzie czy słońcu,
 morskiej burzy szalonej i fal ciągłych grozie! —
 Nic nie przeszkadza ludziom w wytrwałej robocie.
 Cywilni też pracują razem z żołnierzami!
 Pomagają dziewczęta gorliwie ochotnie!
 przecież to przeczuwają instynktownie sami,
 że kolej trud ich kiedyś nagrodzi stokrotnie!
 Na jałową dziś wydmę zwiozą ornej roli,
 zaorzą ją, zasieją wzrosną piękne płody,
 sprowadzą sztuczny nawóz potasowych soli...
 założą owocowe sady i ogrody!
 Powstaną piękne wille, ładna bita droga;
 zaroi się półwysep, połączy się z światem,
 a już w raj prawdziwy ta wydma uboga
 ustroi się przepychem jesienią i latem. —

Żądnych wrażeń nadmorskich z Polski zwozić będą
 przepelnione pociągi, sprawnie kursujące
 i piaszczyste pagórki wesoło obsiędą
 podziwiać fale morskie życiem wciąż drgające!
 Zakochanych parami zaroją się lasy!
 Miłość wśród tego czaru i wrażeń przesytu
 nabierze nowej mocy potęgi i krasy
 przy szumie fali morskiej słońca i błękitu...
 Więc się radość, ochota ludziom dziś udziela,
 a linja szyn stalowych codzien się przedłuża
 dąży tam, gdzie wody nic już nie rozdziela.
 gdzie się nic ponad fale więcej nie wynurza,
 gdzie miasta, wieże i budynków szczyty,
 gdzie stoi latarnia na wybrzeżu Helu,
 gdzie mały port rybacki od morza zakryty
 tam dochodząc, dojdziemy do budowy celu!...

Jak w dobrym gospodarstwie jedna rządzi głowa
 tak i tu wszystko w rękach jednego człowieka.
 Przez niego w czyn się zmienia idea rządowa,
 by półwysp należny do Polski od wieka
 złączyć z wolną Macierzą już nazawsze trwale!
 On jest więc duszą całą. Jego myśl przenika
 i przymusza pracować gorliwie w zapale
 każdego poddanego sobie pracownika!
 Ojczyzna zyska dostęp do morza wolnego
 niezależnie od wszystkich wrogich nam traktatów!
 Pokażem, że żyć możemy bez Gdańska pruskiego
 i stworzmy nowe drogi do zamorskich światów!...
 Wtedy to i Gdańsk zmięknie, pozbędzie się buty
 i pozna, że bez Polski marny jego byt
 i znów jak przed laty spłyną Wisłą szkuty,
 a dla Polski i Gdańska wszędzie nowy świt!...

KUŹNICA na Helu, 1. III. 1921.

Biblioteka Narodowa
Warszawa

30001024146331

12959/clan